

به نام خدا

گرفس: راز درمان زخم های پوستی با ژل های نوین

مؤلف:

دکتر مهران معجزاتی

دکترای حرفه ای دامپزشکی

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۳)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سرشناسه: معجزاتی، مهران، ۱۳۷۷
عنوان و نام پدیدآور: کرفس: راز درمان زخم های پوستی با ژل های نوین / مولف مهران معجزاتی.
مشخصات نشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری: ۹۳ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۴۵۵-۳۶۲-۱
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
موضوع: کرفس - درمان زخم های پوستی - ژل های نوین
رده بندی کنگره: LB۱۰۳۱/۴
رده بندی دیویی: ۳۷۱/۸۱
شماره کتابشناسی ملی: ۹۹۲۰۸۱۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

نام کتاب: کرفس: راز درمان زخم های پوستی با ژل های نوین
مولف: مهران معجزاتی
ناشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)
صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۳
چاپ: زبرجد
قیمت: ۹۳۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان:
<https://chaponashr.ir/ketabresan>
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۴۵۵-۳۶۲-۱
تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵
www.chaponashr.ir

انتشارات ارسطو

چاپ و نشر ایران
Chaponashr.ir

تقدیم به

پدر و مادر مهربانم

که مدیون زحمات بسیارشان هستم که بنده را در طول مسیر زندگی و همچنین دوران بسیار زیبای تحصیل یاری نموده و همیشه پشتیبان و حامی من در سختی ها و موفقیت هایم بوده اند و همینطور از برادر عزیزم که همیشه همراه و حامی و پشتیبانم در زندگیست.

فهرست

۹ مقدمه
۱۳ فصل اول : کلیات
۱۳ مقدمه
۱۴ پوست
۱۵ لایه های پوست
۱۶ اپیدرم
۱۷ لایه شاخی
۱۸ لایه شفاف
۱۸ لایه دانه دار
۱۸ لایه خاردار
۱۹ لایه بازال
۲۲ لایه سطحی یا پاپیلر
۲۳ لایه مشبک یا رتیکولر
۲۴ هیپودرم

۲۵.....	زخم
۲۵.....	طبقه بندی زخم
۲۵.....	طبقه بندی براساس ضخامت
۲۵.....	سطحی
۲۶.....	نیمه ضخامت
۲۶.....	تمام ضخامت
۲۶.....	طبقه بندی بر اساس عفونت
۲۶.....	زخم تمیز
۲۷.....	زخم تمیز - آلوده
۲۷.....	زخم آلوده
۲۷.....	زخم عفونی کشیف
۲۸.....	طبقه بندی زخم ها بر اساس باز بودن
۲۸.....	زخم های باز
۲۸.....	بریدگی
۲۸.....	دریدگی
۲۸.....	سوراخ شدگی

۲۹	سوختگی
۲۹	زخم های بسته
۲۹	سایش
۳۰	کوفتگی یا له شدگی
۳۰	طبقه بندی زخم بر اساس زمان بهبودی
۳۰	زخم های مزمن
۳۱	مراحل ترمیم زخم
۳۱	مرحله هموستاز
۳۳	مرحله التهاب و پاکسازی
۳۴	مرحله پرولیفراسیون (تکثیر و تزاید سلولی)
۳۶	رگ زایی
۳۷	تشکیل بافت جوانه گوشتی
۳۸	اپیتلیزاسیون
۳۸	جمع شدن زخم
۳۹	بلوغ و بازسازی
۴۲	انواع ترمیم زخم

۴۲ ترمیم اولیه
۴۲ ترمیم ثانویه
۴۳ ترمیم ثالثیه
۴۶ عوامل موثر در ترمیم زخم
۴۶ نقش فیبرونکتین در ترمیم زخم
۴۷ پروتئوگلیکان و گلیکوز آمینوگلیکان
۴۷ فاکتور نکروز توموری آلفا
۴۸ فاکتور های مربوط به میزبان
۴۹ ویژگی های زخم
۵۲ گیاهان دارویی
۵۲ <i>Apium graveolens</i>
۵۸ ژل کیتیوسان
۶۱ استافیلو کوکوس
۷۱ منابع و ماخذ

مقدمه

زخم به هرگونه گسستگی در انسجام لایه‌های پوست (اپیدرم، درم و هیپودرم) یا بافت‌های زیرپوستی گفته می‌شود که می‌تواند در اثر عوامل فیزیکی (برش جراحی، ضربه، فشار، اصابت گلوله) و یا عوامل شیمیایی (سوختگی با اسید) ایجاد شود (۱).

زخم‌ها بسته به نوع و شدت آسیب به انواع حاد و مزمن تقسیم می‌شوند و می‌توانند به دلیل عفونت‌های باکتریایی دچار تأخیر در بهبود شوند. در این میان، استافیلوکوکوس اورئوس یکی از مهم‌ترین عوامل باکتریایی ایجادکننده عفونت زخم‌ها محسوب می‌شود که می‌تواند منجر به التهاب، نکروز بافتی و افزایش زمان بهبود زخم گردد. (۲)

از زمان‌های بسیار قدیم، گیاهان به‌عنوان منبع اصلی عوامل درمانی مورد استفاده قرار می‌گرفتند و از ترکیبات طبیعی مانند عسل، آلوئه‌ورا، چای سبز، انگور، کورکومین و اسانس‌ها در مدیریت زخم استفاده شده است (۳).

ترکیبات گیاهی به دلیل خواص ضدالتهابی، آنتی‌اکسیدانی و آنتی‌باکتریایی خود نقش مهمی در بهبود زخم‌ها دارند. در سال‌های اخیر، توجه زیادی به استفاده از مواد سازگار با طبیعت شده است و محصولات گیاهی برای درمان بیماری‌های مختلف انسانی تقاضای جهانی دارند (۴).

در این راستا، کیتوسان و پلی‌وینیل‌الکل به‌عنوان دو ماده زیست‌سازگار در تهیه ژل‌های درمانی برای بهبود زخم مورد توجه قرار گرفته‌اند. پلی‌وینیل‌الکل به‌عنوان یک پلیمر

زیست‌سازگار و آب‌دوست قابلیت جذب مایعات و کنترل رطوبت زخم را دارد و از سوی دیگر، کیتوسان به دلیل دارا بودن خاصیت ضدباکتریایی و زیست‌تخریب‌پذیری، در بسیاری از محصولات پزشکی به‌عنوان ماده‌ای مؤثر در ترمیم زخم‌ها به کار گرفته شده است. (۱)

گیاه کرفس (*Apium graveolens*) از جمله گیاهانی است که به دلیل دارا بودن ترکیبات فنولی، فلاونوئیدی و آنتی‌اکسیدانی، دارای اثرات ضدالتهابی و ضد میکروبی است. مطالعات نشان داده‌اند که عصاره این گیاه می‌تواند در کنترل رشد باکتری‌ها و تسریع فرآیند بازسازی بافتی مؤثر باشد. از این رو، ترکیب عصاره گیاه کرفس در ژل‌های حاوی پلی‌وینیل‌الکل و کیتوسان می‌تواند به‌عنوان یک روش درمانی نوین در بهبود زخم‌های پوستی ناشی از استافیلوکوکوس اورئوس مورد بررسی قرار گیرد. (۵)

سازمان بهداشت جهانی گزارش داده است که ۹۵ درصد از جمعیت زمین برای مراقبت‌های سلامتی خود به طب سنتی وابسته هستند و بیشتر این درمان‌ها شامل استفاده از عصاره‌های گیاهی و اجزای فعال آنهاست. با توجه به افزایش مقاومت باکتریایی نسبت به آنتی‌بیوتیک‌ها، استفاده از ترکیبات گیاهی در درمان زخم‌های عفونی می‌تواند یک راهکار مناسب برای کاهش وابستگی به داروهای شیمیایی و بهبود فرآیند ترمیم بافتی باشد (۴).

ترمیم زخم پوستی یک فرآیند بیولوژیکی پیچیده است که شامل مجموعه‌ای از رویدادهای هماهنگ برای بازگرداندن یکپارچگی و عملکرد پوست می‌باشد. لیپیدها، مانند فسفولیپیدها، اسفنگولیپیدها و سرامیدها، نقش‌های حیاتی در ساختار غشاء، سیگنال‌دهی سلولی و ترمیم بافت ایفا می‌کنند. درک تعامل بین لیپیدها و محیط میکرو زخم،

بینش‌های ارزشمندی برای توسعه استراتژی‌های درمانی نوین به منظور ارتقای ترمیم مؤثر
زخم و بازسازی بافت فراهم می‌کند. (۸)

بنابراین، در این مطالعه، اثرات ژل پلی‌وینیل‌الکل-کیتوسان حاوی عصاره گیاه کرفس بر
بهبود زخم‌های پوستی آلوده به استافیلوکوکوس اورئوس در مدل موش صحرایی مورد
ارزیابی قرار خواهد گرفت.

فصل اول :

کلیات

مقدمه

زخم به هرگونه گسستگی در انسجام لایه های پوست (اپیدرم، درم و هیپودرم) یا بافت های زیرپوستی گفته می شود که می تواند در اثر عوامل فیزیکی (برش جراحی ، ضربه ، فشار ، اصابت گلوله) و یا عوامل شیمیایی (سوختگی با اسید) ایجاد شود. (۱)

معمولا بلافاصله پس از بوجود آمدن زخم برای ترمیم آن در سطح زخم فرآیند تشکیل پوست آغاز می شود و ماتریکس جدید به سرعت جایگزین پوست از بین رفته می شود. سرعت این فرآیند به فاکتورهایی در میزبان نظیر مساحت زخم ، وضعیت سلامت عمومی ، وجود اجسام خارجی و میکروارگانیزم ها ، ذخیره خونی محل زخم ، سن و تغذیه ، وزن در انسان، طول مدت بیهوشی در سگ و گربه ها وابسته است .

در بعضی از حیوانات و انسان ها ، کاهش اسکار به جا مانده از زخم نیز از جنبه زیبایی حائز اهمیت است (۲).

از زمان های بسیار قدیم گیاهان به عنوان منبع اصلی عوامل درمانی مورد استفاده قرار می گرفتند و از ترکیبات طبیعی مانند عسل، آلوئه ورا، چای سبز، انگور، کورکومین و اسانس ها در مدیریت زخم زخم استفاده می شود(۳).

و اخیراً توجه زیادی به استفاده از مواد سازگار با طبیعت شده و محصولات گیاهی برای درمان بیماری‌های مختلف انسانی تقاضای جهانی دارد (۴).

گیاهان دارویی منبع مهمی برای مبارزه با بیماری‌ها و عفونت‌های مزمن در سراسر جهان هستند. سازمان بهداشت جهانی گزارش داده است که ۹۵ درصد از جمعیت زمین برای مراقبت‌های سلامتی خود به طب سنتی وابسته هستند و بیشتر این درمان‌ها شامل استفاده از عصاره‌های گیاهی و اجزای فعال آنهاست. (۴)

پوست

بی شک پوست وسیع‌ترین و یکی از مهم‌ترین اعضای بدن در سیستم ضمیمی است که جراح دامپزشک با آن روبروست (۱۴)

اعمال بسیاری توسط پوست صورت می‌گیرد از جمله :

تنظیم حرارت بدن ، جلوگیری از تبخیر سطحی و خشک شدن بدن

جلوگیری از خروج الکترولیت‌ها ،

به حداقل رساندن ورود میکروارگانیسم‌ها و مواد شیمیایی به داخل بدن از طریق سطح

پوست ، پاسخ ایمنی در برابر پاتوژن‌ها به کمک سلول‌های لانگرهانس موجود در اپیدرم

که ارائه دهنده ی آنتی ژن اند ، ثابت نگه داشتن میزان کلسیم بدن به کمک اشعه ماورای

فرابنفش و تبدیل ۷ دهیدروکوله کلسیفرول به کوله کلسیفرول توسط غدد سباسه ،

محافظت بدن از اثرات زیان بار اشعه ماورای فرابنفش آفتاب توسط رنگدانه‌های ملانین

موجود در پوست و ارتباط موجود زنده با محیط اطراف از طریق گیرنده های حسی مختلف

در پوست (۸)

بنابراین این عضو همچون سد انتخابی میان بدن و محیط نقش ایفا کرده و با تنظیم

مایعات بدن و الکتروولیت های نسوج زیرین به عنوان عامل عمده ای در ثبات داخلی یا

هموستاز بدن مطرح است و به علت انعکاس بسیاری از بیماری های جلدی و داخلی از

نظر بالینی یکی از مهم ترین ارگان های بدن به شمار می رود (۵).

لایه های پوست

پوست دارای ۳ لایه به ترتیب زیر است :

اپیدرم^۱

درم^۲

هیپودرم^۳(۱۵)

^۱Epidermis

^۲Dermis

^۳Hypodermis